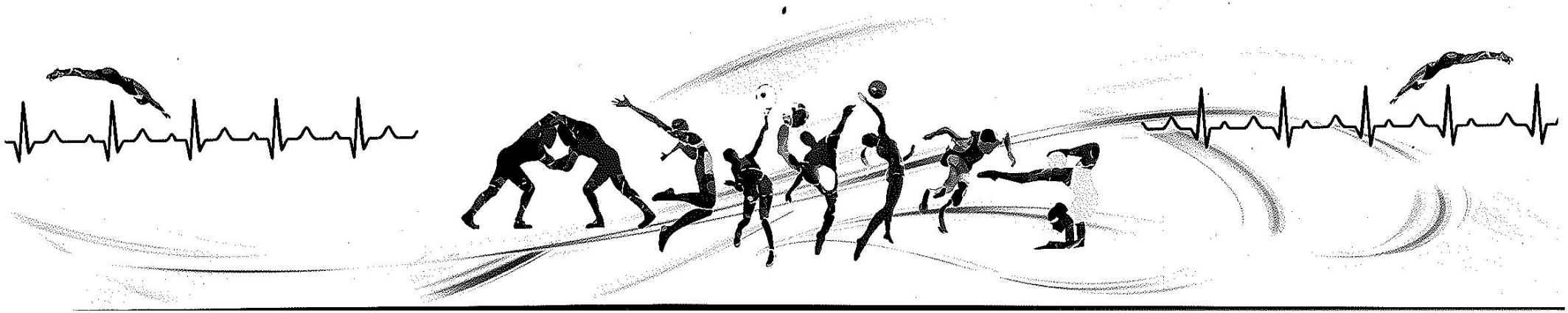
17th INTERNATIONAL SPORT SCIENCES CONGRESS®

13th - 16th November 2019 / Aska Hotel, Lara - ANTALYA / TURKEY

YELİZ ERATLI ŞİRİN

13 - 16 Kasım 2019 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen 17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'ne katılmıştır.

Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
President of the Sport Science Association

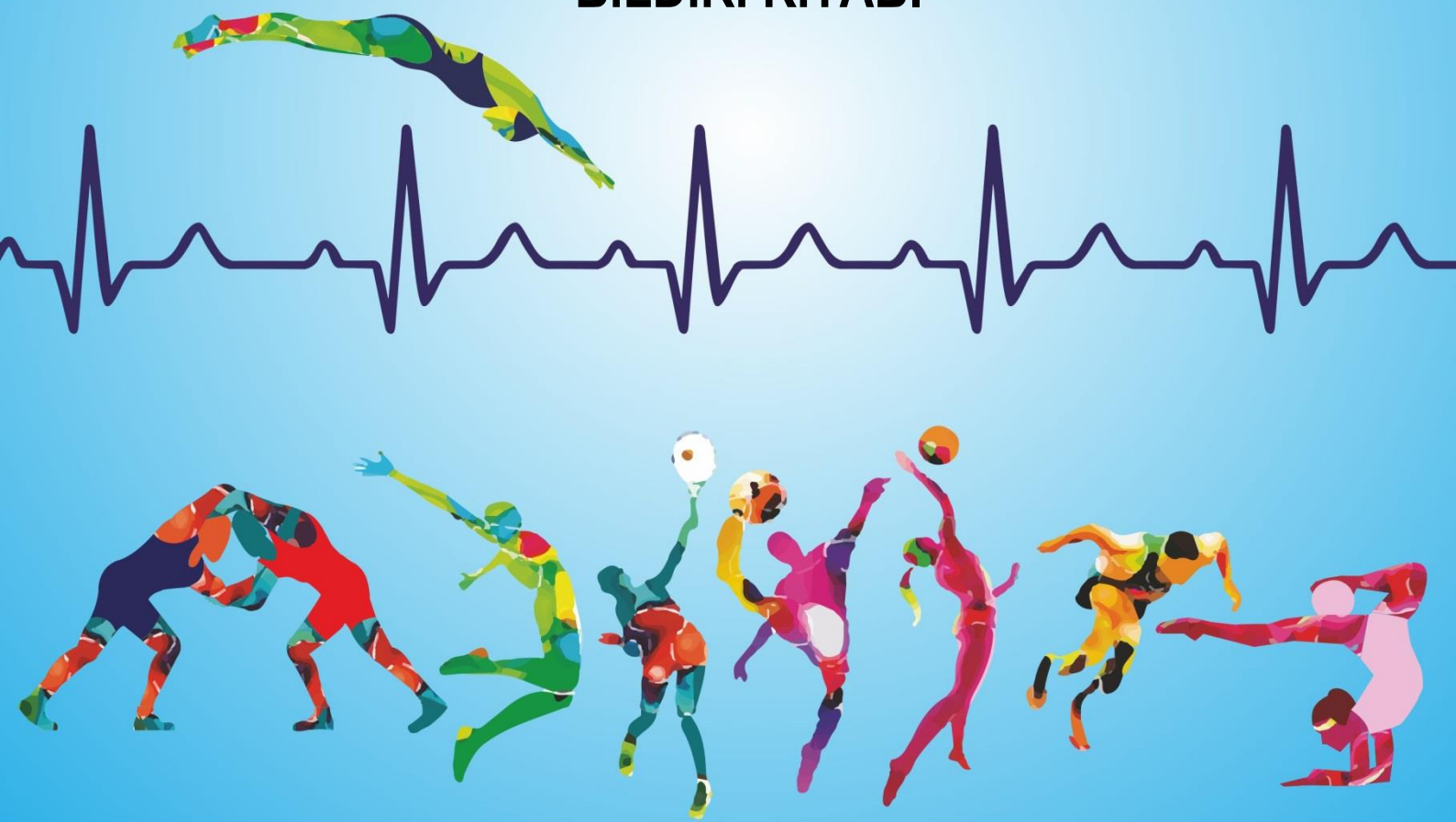
17th INTERNATIONAL SPORT SCIENCES CONGRESS®

13th - 16th November 2019

Aska Hotel, Lara - ANTALYA / TURKEY

ABSTRACT BOOK

BİLDİRİ KİTABI

www.sbk2019.org

ORGANIZATION SECRETARIAT

burkon TOURISM & CONGRESS

+90 444 9 443

kongre@burkon.com

SCIENTIFIC SECRETARIAT

Dr. Süleyman Patlar

E-Posta : spatlar@gmail.com

Selcuk University

Faculty of Sport Sciences,

Konya-TURKEY

17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi

17th International Sport Sciences Congress

---

13 – 16 Kasım 2019, Aska Hotel, Lara - Antalya

13th – 16th November, 2019, Aska Hotel, Lara – Antalya, Turkey

BİLDİRİ KİTABI

ABSTRACT BOOK

ISBN numarası: '978-605-68414-3-9'

Değerli Spor Bilimciler,

Spor Bilimleri Derneğinin organizatörlüğünde **13 Kasım - 16 Kasım 2019** tarihleri arasında Antalya'da düzenlenecek olan s**17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**'nde sizleri ağırlayacak olmaktan büyük mutluluk duymaktayız.

Sporun bireysel ve toplumsal işlevleri, bilindiği gibi, eğitimden sağlığa, ekonomiden medyaya kadar kamu ya da özel tüm sektörlerin ilgisini bu alana yoğunlaştırmasına neden olmaktadır. Spora olan ilgi ve farkındalık düzeyindeki artış, mevcut bilimsel bilgi ve teknolojinin sürekli gözden geçirilmesini, yenilenmesini ve yeni beklentilere uygun olarak biçimlendirilmesini zorunlu kıldığından, spor bilimleri de farklı bilim alanlarındaki yeni yaklaşımların ve teknolojik yeniliklerin sporda taşıyabileceği anlama ilişkin bilimsel bilgi üretimini hızlandırmakta, üretilen bilgiyi düzenlenen çeşitli organizasyonlarda paylaşıma ve tartışmaya açmaktadır.

Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'ne 1000 civarında ulusal ve uluslararası spor bilimci, yönetici ve uygulamacının katılımı beklenmektedir. Kongrede, multidisipliner bir yapı gösteren spor bilimlerinin "Hareket ve Antrenman Bilimleri", "Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi", "Spor Sağlık Bilimleri", "Sporda Psiko-Sosyal Alanlar", "Spor Yönetim Bilimleri" ve "Rekreasyon" temel alanları, eğitim, sağlık, fen ve sosyal bilimler verileri çerçevesinde, düzenlenecek sempozyumlar, paneller, çalıştaylar gibi bilimsel ortamlarda tartışılacaktır.

Spor bilimlerinin bu büyük bilgi şöleni için **13 Kasım -16 Kasım 2019**' da ANTALYA' da birlikte olmak dileğiyle...

Saygılarımla,

Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
Kongre Başkanı

Dear Sports Scientists,

We are more than pleased to host you in the **17th International Sport Sciences Congress** to be organized in Antalya, between November **13th - 16th November 2019** by the Sport Sciences Association.

As is known, individual and social functions of sport significantly attract the attention and interest of all sectors, both public and private, from education to health and economy to media. Since the increase in the level of interest and awareness on sport requires continuous review and update of the available scientific knowledge and technology and restructuring of the same according to the emerging expectations, sport sciences also allow for the increasing generation of scientific knowledge to transfer new approaches and technological innovations in different fields of science and for the share and discussion of the generated knowledge in various events.

Around 1000 national and international sport scientists, managers and practitioners are expected to join the International Sport Sciences Congress. The main areas such as “Movement and Training Sciences”, “Physical Education and Sport Pedagogy”, “Sport Health Science”, “Psycho-Social Aspects of Sport”, “Sport Management Sciences” and “Recreation” under the multi-disciplinary structure of sport sciences will be discussed during the congress in the scientific symposia, panels and workshops to be organized within the context of education, health, science and social sciences data.

We hope to see you in ANTALYA between **13th - 16th November** for this big festival of knowledge in sport sciences...

Yours sincerely,

Prof. Dr. Mehmet GÜNAY
Chairman of the Congress

KURULLAR / COMMITTEES

Kongre Onur Kurulu / Congress Honorary Board

Mehmet Muharrem KASAPOĞLU - Gençlik ve Spor Bakanı

Prof. Dr. Uğur ERDENER - Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Asbaşkanı

Mehmet BAYKAN – Spor Hizmetleri Genel Müdürü ve Antalya Gençlik ve Spor İl Müdürü

Münir KARALOĞLU - Antalya Valisi

Muhittin BÖCEK - Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Prof. Dr. Mustafa ÜNAL - Akdeniz Üniversitesi Rektörü

Aydın ERGÜN - Aksu Kaymakamı

Halil ŞAHİN - Aksu Belediye Başkanı

Kongre Organizasyon Kurulu / Congress Organization Committee

Mehmet GÜNAY - Gazi Üniversitesi (Kongre Başkanı)

Mitat KOZ - Ankara Üniversitesi

Gülfem ERSÖZ - Ankara Üniversitesi

A. Haydar DEMİREL - Hacettepe Üniversitesi

Timuçin GENCER - Ege Üniversitesi

Sami MENGÜTAY - Fenerbahçe Üniversitesi

Ali Ahmet DOĞAN - Kırıkkale Üniversitesi

Erkan Faruk ŞİRİN - Selçuk Üniversitesi

Murat KALDIRIMCI - Atatürk Üniversitesi

Süleyman PATLAR - Selçuk Üniversitesi

Fatih KILINÇ - Akdeniz Üniversitesi

Burhanettin HACICAFEROĞLU - Antalya Gençlik Spor İl Müdürü

Kongre Sekreteri / Congress Secretary

Dr. Süleyman PATLAR - Kongre Genel Sekreteri

Kongre Sekreter Yardımcıları / Deputy Secretary of Congress

Dr. Akın ÇELİK

Dr. Serdar ELER

Dr. Funda KOÇAK

Sekreterya / Secretariat

Özgün PARASIZ

Kader Ceylan KESKİN

Okan Burçak ÇELİK

Spor Bilimleri Derneği Yönetim Kurulu / Sport Science Association Board of Directors

Mehmet GÜNAY

Mitat KOZ

Haydar DEMİREL

Gülfem ERSÖZ

Timuçin GENCER

Erkan Faruk ŞİRİN

Sami MENGÜTAY

Murat KALDIRIMCI

Ali Ahmet DOĞAN

Spor Bilimleri Derneği Onur Kurulu / Sport Science Association Honorary Board

Kemal TAMER

Rana VAROL

Arslan KALKAVAN

Spor Bilimleri Derneği Denetleme Kurulu / Sport Science Association Auditing Committee

Mürsel BiÇER - Gaziantep Üniversitesi

Tahir HAZIR - Hacettepe Üniversitesi

Cengiz AKALAN - Ankara Üniversitesi

Spor Bilimleri Derneği Önceki Başkanları / Past Presidents of Sport Science Association

Caner AÇIKADA

Yavuz TAŞKIRAN

Hasan KASAP

M. Ferit ACAR

Birol DOĞAN

Haydar DEMİREL

Gıyasettin DEMİRHAN

Bilim Kurulu Başkanı / President of Scientific Committee

Dr. Gülfem ERSÖZ

Bilim Kurulu / Scientific Committee

Dr. A. Azmi YETİM TUR

Dr. A. Haydar DEMİREL TUR

Dr. Abdülkerim Kasım BALTACI TUR

Dr. Aina CHALABAEV FR

Dr. Ali Ahmet DOĞAN TUR

Dr. Alin LARİON ROM

Dr. Andrew JONES UK

Dr. Andriy VOVKANYCH UKR

Dr. Arslan KALKAVAN TUR

Dr. Athanasios G. PAPAİOANNOU GRE

Dr. Atilla PULUR TUR

Dr. Axel KNICKER GER

Dr. Aysel PEHLİVAN TUR

Dr. Ayşe Kin İŞLER TUR

Dr. B. Muzaffer ÇOLAKOĞLU TUR

Dr. Baki YILMAZ TUR

Dr. BİLGE DONUK TUR

Dr. Birol DOĞAN TUR

Dr. Branislav ANTALA SK

DR. Brett SMITH UK

Dr. Bryan McCORMICK ABD

Dr. Burhan CUMRALIĞİL TUR

Dr. Bülent AĞBUĞA TUR

Dr. Bülent BAYRAKTAR TUR

Dr. Canan KOCA ARITAN TUR

Dr. Jorid Hovden NO

Dr. Jose Gonzalez ALONSO ESP

Dr. Josef HACKFORTH GER

Dr. Jurgen BUSCHMANN

Dr. Kadir PEPE TUR

Dr. Kairat ZAKİRYANOV KAZ

Dr. Kanat CANUZAKOV KRG

Dr. Karyn HAMILTON USA

Dr. Kaukab AZEEM KSA

Dr. Kemal TAMER TUR

Dr. Khaled EBADA EGY

Dr. Kirk WAKEFIELD USA

Dr. Konstantinos GEORGİADİS GRE

Dr. Kostas ALEXANDRİS GRE

Dr. Kürşat KARACABEY TUR

Dr. M. Kamil ÖZER TUR

Dr. M. Settar KOÇAK TUR

Dr. M. Yavuz TAŞKIRAN TUR

Dr. Mahmood GOUDARZİ IRN

Dr. Manfred LÄMMER GER

Dr. Marcia De FRANCESCHİ NETO BRZ

Dr. Margot NIESSEN GER

Dr. Martin LAMES GER

Dr. Mary O'SULLİVAN IRL

Dr. Matthew P. BUMAN USA

Dr. Caner AÇIKADA TUR

Dr. Cecilia GEVAT ROM

Dr. Cengiz ARSLAN TUR

Dr. Christian WACKER GER

Dr. Christoph BREUER GER

Dr. Christopher BELL USA

Dr. Cristoph RASCHKA GER

Dr. Dana BADAU ROM

Dr. Daniela DASHEVA BUL

Dr. Danyel REİCHE GER

Dr. David TOD UK

Dr. Dilara ÖZER TUR

Dr. Dusan MITIC RS

Dr. Dusko BJELİCA MNE

Dr. Eddie TAKCHING LAM USA

Dr. Edward COYLE USA

Dr. Ekrem ÇOLAKHODZIÇ BiH

Dr. Elizabeth C.J. PİKE UK

Dr. Emanuele ISIDORI ITA

Dr. Emin ERGEN TUR

Dr. Erbil HARBİLİ TUR

Dr. Erdal ZORBA TUR

Dr. Eric MUELLER AUT

Dr. Erkan Faruk ŞİRİN TUR

Dr. Erzhan MAKHANBET KAZ

Dr. F. Filiz ÇOLAKOĞLU TUR

Dr. F. Hülya AŞÇI TUR

Dr. Mehibe AKANDERE TUR

Dr. Mehmet GÜÇLÜ TUR

Dr. Mehmet GÜNAY TUR

Dr. Mehmet KILIÇ TUR

Dr. Mehmet TÜRKMEN TUR

Dr. Mehmet Yalçın TAŞMEKTEPGİL TUR

Dr. Mehmet ZİYAGİL TUR

Dr. Metin ARGAN TUR

Dr. Metin YAMAN TUR

Dr. Mireala DAMİAN ROM

Dr. Mitat KOZ TUR

Dr. Mounire KOUACHE ALG

Dr. Murat KALDIRIMCI TUR

Dr. Musa Selimi KOS

Dr. Mürsel BİÇER TUR

Dr. Müslüm BAKIR TUR

Dr. Nadhim AL-WATTAR IRQ

Dr. Naito HİSASHİ JAP

Dr. Neagu NICOLEA ROM

Dr. Nefise BULGU TUR

Dr. Neil AMSTRONG ENG

Dr. Nevin ATALAY GÜZEL TUR

Dr. Nevin ERGUN TUR

Dr. Nevzat MİRZEOĞLU TUR

Dr. Nikolaos DİGELİDİS GRE

Dr. Nimet H. KORKMAZ TUR

Dr. Niyazi ENİSELER TUR

Dr. Fadıl MAMUTİ MKD

Dr. Fatih KILINÇ TUR

Dr. Fehmi TUNCEL TUR

Dr. Fereidoon TONDNEVİS IRN

Dr. Feza KORKUSUZ TUR

Dr. Füsun Öztürk KUTER TUR

Dr. Gazanfer DOĞU TUR

Dr. Geoffrey GOLDSPING UK

Dr. Georgiados COSTANTİNOS GRE

Dr. Gıyasettin DEMİRHAN TUR

Dr. Gökhan BAYRAKTAR TUR

Dr. Günter A. PILZ GER

Dr. Günter AMESBER AUT

Dr. H. Birol ÇOTUK TUR

Dr. Hakan Salim ÇAĞLAYAN TUR

Dr. Hakkı ÇOKNAZ TUR

Dr. Halil İbrahim CİCİOĞLU TUR

Dr. Halil TAŞKIN TUR

Dr. Hans Georg PREDEL GER

Dr. Harald TSCHAN AUT

Dr. Hasan KASAP TUR

Dr. Hatice PAŞAOĞLU TUR

Dr. Hayri ERTAN TUR

Dr. Herbert WAGNER AU

Dr. Hiroyuki NUNOME JAP

Dr. Hürmüz KOÇ TUR

Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU TUR

Dr. Norbert MÜLLER GER

Dr. Nurtekin ERKMEN TUR

Dr. Oğuz KARAMIZRAK TUR

Dr. Oğuzhan YONCALIK TUR

Dr. Oktay ÇAKMAKÇI TUR

Dr. Osman İMAMOĞLU TUR

Dr. Ömer ŞENEL TUR

Dr. Özcan SAYGIN TUR

Dr. Paul G. SCHEMPP ABD

Dr. Perican BAYAR TUR

Dr. Peter BONOV BUL

Dr. Peter HASTİE USA

Dr. Peter ISERBYT BEL

Dr. Peter SPITZENFEIL GER

Dr. Phillip WARD USA

Dr. R.Timuçin GENÇER TUR

Dr. Razvan ENOİU ROM

Dr. Recep GÜRSOY TUR

Dr. Renato MANNO ITA

Dr. Reza RAJABİ IRN

Dr. Robert C. SCHNEIDER USA

Dr. Rüçhan İRİ TUR

Dr. Rüştü GÜNER TUR

Dr. Saadet Rana VAROL TUR

Dr. Sadi KURDAK TUR

Dr. Salih PINAR TUR

Dr. Sami MENGÜTAY TUR

Dr. Hüseyin ÜNLÜ TUR

Dr. Ian HAEZLEWOOD AU

Dr. Ioan TURCU RO

Dr. Ivo JIRASEK CZ

Dr. İbrahim BOZKURT TUR

Dr. İbrahim Bülent FİŞEKÇİOĞLU TUR

Dr. İbrahim YILDIRAN TUR

Dr. İfet MAHMUTOVİÇ BİH

Dr. İlhan TOKSÖZ TUR

Dr. İlker YILMAZ TUR

Dr. James HARDY ENG

Dr. Jayne CAUDWELL UK

Dr. Jean COTE CAN

Dr. Jeffrey MARTIN USA

Dr. Jim PARRY ENG

Dr. Jonathan FOLLAND UK

Dr. Selda BEREKET TUR

Dr. Selma KARACAN TUR

Dr. Sema ALAY ÖZGÜL TUR

Dr. Semiyha TUNCEL TUR

Dr. Serkan HAZAR TUR

Dr. Suat KARAKÜÇÜK TUR

Dr. Süleyman PATLAR TUR

Dr. Timuçin GENCER TUR

Dr. Turgay BİÇER TUR

Dr. Turgut KAPLAN TUR

Dr. Vedat ÇINAR TUR

Dr. Yunus YILDIRIM TUR

Dr. Yüksel SAVUCU TUR

Dr. Zeka PEHLEVAN TUR

Hakem Kurulu / Referee Committee

Dr. A. Filiz ÇAMLIGÜNEY

Dr. A. Oya ERKUT

Dr. Abdullah CANİKLİ

Dr. Abdurrahman KEPOĞLU

Dr. Adem CİVAN

Dr. Adnan ERSOY

Dr. Ahmet ALPTEKİN

Dr. Ahmet GÖKHAN YAZICI

Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA

Dr. Ahmet Nusret BULGURCUOĞLU

Dr. Ahmet UZUN

Dr. Akın ÇELİK

Dr. Aksel ÇELİK

Dr. Ali AYCAN

Dr. Ali Dursun AYDIN

Dr. Ali GÜREŞ

Dr. Ali TEKİN

Dr. Alpan CİNEMRE

Dr. Alparslan ERMAN

Dr. Alparslan İNCE

Dr. Alparslan GÖRÜCÜ

Dr. Alparslan KARTAL

Dr. Alparslan ÜNVEREN

Dr. Alparslan YILMAZ

Dr. Alpay GÜVENÇ

Dr. Korkmaz YİĞİTER

Dr. Kürşad GÜLBEYAZ

Dr. Kürşad SERTBAŞ

Dr. Latif AYDOS

Dr. Levent ATALI

Dr. Leyla SARAÇ

Dr. Leyla YILMAZ

Dr. M. Çağrı ÇETİN

Dr. M. Emin KAFKAS

Dr. M. Fatih KARAHÜSEYİNOĞLU

Dr. M. Zeki ÖZKOL

Dr. Mahmut AÇAK

Dr. Malik BEYLEROĞLU

Dr. Manolya AKIN

Dr. Mehmet ACET

Dr. Mehmet BAYANSALDUZ

Dr. Mehmet DALLI

Dr. Mehmet DEMİREL

Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK

Dr. Mehmet Fatih YÜKSEL

Dr. Mehmet İNAN

Dr. Mehmet KARGÜN

Dr. Mehmet KOÇAK

Dr. Mehmet M. YORULMAZLAR

Dr. Mehmet ÖÇALAN

Dr. Alper ASLAN

Dr. Alper KARADAĞ

Dr. Alper UĞRAŞ

Dr. Ani AGOPYAN

Dr. Atalay GACAR

Dr. Ayda KARACA

Dr. Aydın ŞENTÜRK

Dr. Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU

Dr. Ayşe Oya ERKUT

Dr. Ayşe TÜRKSOY

Dr. Aytekin SOYKAN

Dr. Bahri GÜRPINAR

Dr. Baybars Recep EYNUR

Dr. Bekir MENDEŞ

Dr. Bergün MERİÇ BİNGÜL

Dr. Betül BAYAZIT

Dr. Beyza Merve AKGÜL

Dr. Bilal DEMİRHAN

Dr. Bilal Utku ALEMDAROĞLU

Dr. Bilgehan BAYDİL

Dr. Burak GÜRER

Dr. Burçin ÖLÇÜCÜ

Dr. Bülent AĞBUĞA

Dr. Bülent GÜRBÜZ

Dr. Cem KURT

Dr. Cemal GÜNDOĞDU

Dr. Cemali ÇANKAYA

Dr. Mehmet ÖZAL

Dr. Mehmet ÖZDEMİR

Dr. Mehmet ÖZTÜRK

Dr. Mehmet ULUKAN

Dr. Melih Nuri SALMAN

Dr. Menderes KABADAYI

Dr. Menşure AYDIN

Dr. Meral KÜÇÜK YETGİN

Dr. Mergül ÇOLAK

Dr. Meriç ERASLAN

Dr. Mert AYDOĞMUŞ

Dr. Metin BAYRAM

Dr. Metin ŞAHİN

Dr. Mikail TEL

Dr. Mitat KOZ

Dr. Muhammed Emin KAFKAS

Dr. Murat AKYÜZ

Dr. Murat BİLGE

Dr. Murat ELİÖZ

Dr. Murat ERDOĞDU

Dr. Murat KANGALGİL

Dr. Murat ŞENTUNA

Dr. Murat TAŞ

Dr. Murat TEKİN

Dr. Murat Yalçın BEŞİKTAŞ

Dr. Mustafa AKIL

Dr. Mustafa ATLİ

Dr. Cemil Tuğrulhan ŞAM

Dr. Cengiz AKALAN

Dr. Cengiz KARAGÖZOĞLU

Dr. Cengiz TAŞKIN

Dr. Cevdet CENGİZ

Dr. Çağrı ÇELENK

Dr. Çetin ÖZDİLEK

Dr. Çetin YAMAN

Dr. Çiğdem BULGAN

Dr. Deniz DEMİRCİ

Dr. Dicle ARAS

Dr. Dilek SEVİMLİ

Dr. Dilşad ÇOKNAZ

Dr. Dursun KATKAT

Dr. Duygu Harmandar DEMİREL

Dr. Ebru ÇETİN

Dr. Ebubekir AKSAY

Dr. Ekrem BOYALI

Dr. Ekrem Levent İLHAN

Dr. Elif KARAGÜN

Dr. Elif ŞIKTAR

Dr. Emin SÜEL

Dr. Emine ÇAĞLAR

Dr. Emrah ATAY

Dr. Emre BAĞCI

Dr. Emre BELLİ

Dr. Engin GEZER

Dr. Mustafa Enes IŞIKGÖZ

Dr. Mustafa KARAHAN

Dr. Mustafa Kayıhan ERBAŞ

Dr. Mustafa ÖZDAL

Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN

Dr. Mustafa YILDIZ

Dr. Mutlu TÜRKMEN

Dr. Mürsel BİÇER

Dr. Nazan KOŞAR

Dr. Nazmi SARITAŞ

Dr. Necati CERRAHOĞLU

Dr. Nevin GÜNDÜZ

Dr. Nevzat Selim GÖKAY

Dr. Numan Bahadır KAYIŞOĞLU

Dr. Nurettin KONAR

Dr. Nurper ÖZBAR

Dr. Nusret RAMAZANOĞLU

Dr. Oğuz ÖZBEK

Dr. Olcay KİREMİTÇİ

Dr. Olcay MÜLAZIMOĞLU

Dr. Orcan MIZRAK

Dr. Ozan SEVER

Dr. Önder DAĞLIOĞLU

Dr. Özer YILDIZ

Dr. Özgür BOSTANCI

Dr. Özgür MÜLAZIMOĞLU BALLI

Dr. Özgür ÖZKAYA

Dr. Ercan GÜR

Dr. Erdinç ŞIKTAR

Dr. Erdoğan TOZOĞLU

Dr. Erkal ARSLANOĞLU

Dr. Erkan DEMİRKAN

Dr. Erkan GÜNAY

Dr. Erkut TUTKUN

Dr. Erman ÖNCÜ

Dr. Ersan KARA

Dr. Esin Esra ERTURAN ÖĞÜT

Dr. Esin GÜLLÜ

Dr. Evren TERCAN KAAS

Dr. Evrim ÇAKMAKÇI

Dr. Eyüp YILDIRIM

Dr. Eyyüp NACAR

Dr. Ezgi ERTUZUN

Dr. F. Zişan KAZAK ÇETİNKALP

Dr. Faik ARDAHAN

Dr. Faruk TURGAY

Dr. Fatih BEKTAŞ

Dr. Fatih DERVENT

Dr. Fatih KIYICI

Dr. Fatma ARSLAN

Dr. Fatma İlker KERKEZ

Dr. Fatma Neşe ŞAHİN

Dr. Fatma Pervin BİLİR

Dr. Fatma SAÇLI UZUNÖZ

Dr. Özlem ORHAN

Dr. Pervin BİLİR

Dr. Pınar GÜZEL

Dr. R. Ferudun DORAK

Dr. Ragıp PALA

Dr. Reşat KARTAL

Dr. Rıdvan EKMEKÇİ

Dr. Sadettin KİRAZCI

Dr. Savaş DUMAN

Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU

Dr. Sefa LÖK

Dr. Selahattin AKPINAR

Dr. Selami YÜKSEK

Dr. Selçuk AKPINAR

Dr. Selçuk GENÇAY

Dr. Selda UZUN

Dr. Selhan ÖZBEY

Dr. Selma CİVAR YAVUZ

Dr. Semiyha TUNCEL

Dr. Serap ÇOLAK

Dr. Serdar ELER

Dr. Serdar GERİ

Dr. Serdar KOCAEKŞİ

Dr. Serdar ORHAN

Dr. Serdar TOK

Dr. Serdar USLU

Dr. Serkan HACICAFEROĞLU

Dr. Fehmi ÇALIK

Dr. Ferda GÜRSEL

Dr. Fırat AKÇA

Dr. Fikret RAMAZANOĞLU

Dr. Fikret SOYER

Dr. Funda KOÇAK

Dr. Gökçe ERTURAN

Dr. Gökhan ACAR

Dr. Gökhan ÇALIŞKAN

Dr. Gönül BABAYİĞİT İREZ

Dr. Gözde ERSÖZ

Dr. Güçlü ÖZEN

Dr. Gülbin RUDARLI NALÇALKAN

Dr. Gülfem SEZEN BALÇIKANLI

Dr. Gülsüm BAŞTUĞ

Dr. Gülten HERGÜNER

Dr. H. Ahmet PEKEL

Dr. H. Hüsrev TURNAGÖL

Dr. H. Murat ŞAHİN

Dr. Hacı Murat ŞAHİN

Dr. Hakan KATIRCI

Dr. Hakan KOLAYİŞ

Dr. Hakan SUNAY

Dr. Hakan ÜNAL

Dr. Hakkı ULUCAN

Dr. Halil BİŞĞİN

Dr. Haluk KOÇ

Dr. Serkan İBİŞ

Dr. Sibel ARSLAN

Dr. Sinan AYAN

Dr. Sultan HARBİLİ

Dr. Süleyman Murat YILDIZ

Dr. Sümmani EKİCİ

Dr. Sürhat MÜNİROĞLU

Dr. Şahin ÖZEN

Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ

Dr. Şenay ŞAHİN

Dr. Şerife VATANSEVER

Dr. Şükrü Serdar BALCI

Dr. Tahir HAZIR

Dr. Tamer KARADEMİR

Dr. Taner BOZKUŞ

Dr. Tarık SEVİNDİ

Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU

Dr. Tennur YERLİSU LAPA

Dr. Tonguç Osman MUTLU

Dr. Tuna USLU

Dr. Turgay ÖZGÜR

Dr. Turhan TOROS

Dr. Tülin ATAN

Dr. Ufuk ALPKAYA

Dr. Uğur ABAKAY

Dr. Uğur Altay MEMİŞ

Dr. Ulviye BİLGİN

Dr. Hamit CİHAN

Dr. Hanife Banu ATAMAN YANCI

Dr. Hasan Birol YALÇIN

Dr. Hasan ŞAHAN

Dr. Hayrettin GÜMÜŞDAĞ

Dr. Hayri DEMİR

Dr. Hüdaverdi MAMAK

Dr. Hüseyin ÖZTÜRK

Dr. Ilker OZMUTLU

Dr. İbrahim Bülent FİŞEKÇİOĞLU

Dr. İbrahim CİCİOĞLU

Dr. İbrahim EDİN

Dr. İbrahim ERDEMİR

Dr. İbrahim ŞAHİN

Dr. İdris YILMAZ

Dr. İlhan ADİLOĞULLARI

Dr. İlhan ŞEN

Dr. İlker ÖZMUTLU

Dr. İlyas OKAN

Dr. İmdat YARIM

Dr. İrfan YILDIRIM

Dr. İsmail GÖKHAN

Dr. Kemal GÖRAL

Dr. Kenan ŞEBİN

Dr. Kerem Yıldırım ŞİMŞEK

Dr. Ümid KARLI

Dr. Ünal TÜRKÇAPAR

Dr. Vedat AYAN

Dr. Velittin BALCI

Dr. Veysel KÜÇÜK

Dr. Yağmur AKKOYUNLU

Dr. Yakup Akif AFYON

Dr. Yalçın BEŞİKTAŞ

Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL

Dr. Yaşar SALCI

Dr. Yaşar TATAR

Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU

Dr. Yavuz YILDIZ

Dr. Yıldız YAPRAK

Dr. Yunus ARSLAN

Dr. Yusuf CAN

Dr. Yusuf KÖKLÜ

Dr. Zafer ÇİMEN

Dr. Zekeriya GÖKTAŞ

Dr. Zeki COŞKUNER

Dr. Zekine PÜNDÜK

Dr. Zinnur GEREK

Dr. Zişan KAZAK ÇETİNKALP

Dr. Ziya BAHADIR

SB206

ETİK LİDERLİK VE TOPLUMSAL CİNSİYET: ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

[1]Yeliz ERATLI ŞİRİN, [1]Gamze KARAŞOĞLU, [1]Özge AYDIN, [1]Saadet GÖNEN YILDIZ

[1]Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı

Email : *yelizsirin75@gmail.com, gamzekarasoglu05@gmail.com, denizguzelyurur@hotmail.com, saadetgonenn@hotmail.com*

Abstract

Today, discussion on Equality between men and women within social institutions refer to impartiality on available resources, opportunity and power usage. When expressing impartiality, particularly in Patriarchal societies, it also expresses the quality and enforceability of the rights that women and men have in social life. In this direction, managers are required to apply a management system with in the framework of ethical rules. Therefore, the purpose of the study is to find out the perception of the college members on ethical leadership and social gender, also how it changes according to some demographic factors. From this point of view, Data were collected from a total of 170 College members from the faculties of sports sciences and physical education and sports colleges. "Ethical Leadership Scale" and "Social Gender Perception Scale" were used as data collection tools. "T-Test, Anova and Pearson correlation test" were used to analyze the data. According to the results obtained; there was no significant difference between gender variant and ethical leadership. On the other hand, it has been observed some differences on social gender perceptions. It has been found significant differences between administrative duty, age, title and ethical leadership but it has not been observed differences on social gender perceptions. When we look at the relationship between ethical leadership and social gender perception, a positive direction has been determined. In this context to create social gender perception, it is important to make society accept ethical leadership mentality and it has been concluded that these perceptions vary according to some demographic factors.

Key Words: Ethical Leadership, Social Gender, University Academicians

1. Giriş

Geçmişten günümüze insanlar doğaları gereği birlikte yaşamaktadırlar. Zamanla, birlikte yaşama aynı amaç uğruna mücadeleyi beraberinde getirmiştir. Benzer amaçlar için birlikte hareket eden insanlar, örgütlenme yoluna gitmişlerdir. İnsan toplulukları örgütleri doğal olarak liderlik kavramını da beraberinde getirmiştir. Liderlik; bir grubun varlığında anlamlıdır; ortak amaçların varlığında anlamlıdır; etkilemedir ve bir süreçtir (Bakan, 2008). Liderliğin tanımı birçok araştırmacı ve yazarlar tarafından farklı şekillerde yapılmıştır. Ancak ortak görüş "Liderlik: Bir grup insanı belirli amaçlar etrafında toplayabilme ve bu amaçları gerçekleştirmek için onları harekete geçirebilme bilgisi ve yeteneğidir (Eren, 1998)." şeklindedir. Liderlik tanımını irdelediğimizde; grup içerisinde bulunan insanları ikna etme, etkileme ve yönlendirme gibi özelliklerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bunları yaparken grup içi insanlarla etkileşim içerisinde bulunmaktadır. İşlerin yapılıp yapılmadığını, ileriye dönük planlar yaparken, hedefleri belirlerken, işlerin yapılışına ölçütler koyarken, grup içi bireylerin ilgi ve isteklerini de göz önünde bulundurmak durumundadır. Sağlıklı bir örgütün yolu liderin, grup içi bireylerle karşılıklı etkileşimi saygı, güven çerçevesinde iyi ilişkiler kurmaları ile mümkün olmaktadır. Lider pozisyonundaki insanlar farklı olmalı ve çevresindeki insanlardan daha üstün meziyetlere sahip olduklarını göstermelidirler (Dobel, 1998, s. 75). Diğer insanlar üzerinde etkileme yeteneği olan liderlik, büyük titizlikle seçilmiş kişilik özellikleri ister. Bu özellikler, tüm

zamanlarda geçerli olan kişisel eylemlerden yani etik değerlerden oluşmalıdır (Calabrese, 1988, s. 3). Çünkü etik değerler insanlık tarihi boyunca değişmeyen ve herkes tarafından yüceltilen özelliklerdir. Tarihi süreçte etik değerler, birlikte yaşamanın, doğru işler yapmanın, kaliteli insan olmanın ve çevresindeki izleyenlerini etkilemenin en başat aracı olmuştur (Yılmaz, 2006, s. 28) . Bu çerçevede liderler örgüt içerisindeki bireylerin motivasyonları yüksek tutarak aslında var olan yeteneklerinin gün yüzüne çıkmasını sağlamakla yükümlü olmaktadır. Liderin örgüt içi bireylere karşı sorumlulukları bulunmaktadır. Bunlar; onlara karşı adaletli olma, haklarına saygılı olma ve kaliteli çalışma ortamı sunma, herhangi bir konuda ayrım yapmama vs. sorumlukları arasında sayılmaktadır. Sayılan özellikler etik değerlerle de örtüşmektedir ve etik liderliği yansıtan özellikler arasında yer almaktadır. Etik liderlik, liderlik yapma sürecinde liderlik becerisi ile etik değerlerin dengesi olarak belirtilir. Etik liderlik, insanların karakter yapılarına bakmaksızın ve önyargı olmaksızın onların bireysel farklılıklarını ve inançlarını kabul etmektir. Etik liderlik, etik karar verme, etik değerleri sistem yapısına dâhil etme ve bu sistemi oluşturma becerileridir (Yılmaz, 2006).

Cinsiyet kavramı geçmişten günümüze tıp, biyoloji, sosyoloji, psikoloji, din, felsefe vb. pek çok bilim dalının en önemli çalışma konularından biri olmuştur. Kadın ve erkeğin doğuştan getirdiği biyolojik farklılıklar kültürel olarak yorumlanıp değerlendirilerek, hangi davranış ve faaliyetlerin kadınlar ve erkekler için uygun olduğuna karar verilir. Ayrıca kadın ve erkeklerin hangi haklara, kaynaklara ve güce ne derecede sahip olduğuna ya da olması gerektiğine ilişkin toplumsal beklentiler geliştirilir (Ünal ve ark., 2017). Toplumsal cinsiyet, doğuştan gelen ve biyolojik olarak kadın ve erkeğin sahip olduğu özelliklerin dışında, kadın ve erkeğe toplum tarafından yüklenen rol ve sorumlulukların dile getirilmesinde kullanılan bir kavramdır. Biyolojik farklılıkların toplumsal hayata yansıtılması sonucunda, kadınlar ve erkeklerin toplumsal ilişkiler içerisinde eşit olmayan şartlara maruzkalmaları ve yine eşit olmayan şartlarda hayatlarını idame ettirmeleri "toplumsal cinsiyet eşitliği"nin (gender equality) sağlanmasını gündeme getirmiştir (Şen ve ark., 2014). Toplumsal cinsiyet erkek ve kadının biyolojik farklılıklarına toplum tarafından yüklenen anlam ve değerlerden oluşmaktadır (Yıldırım, 2016). Kadınlar ve erkeklerin toplum içerisindeki haklardan aynı şekilde faydalanmalarını, birinin diğerine göre biyolojik cinsiyetinden kaynaklı olarak ayrım yapılmamasını ifade etmekte olan bir kavramdır. Günümüzde kadın ve erkek eşitliğinin, toplumsal kurumlar içinde tartışılması mevcut kaynakları, fırsatları ve gücü kullanımlarında eşitliği ifade ederken özellikle ata erkil toplumlarda kadın ve erkeklerin toplumsal yaşamda sahip oldukları hakların niteliğini ve uygulanabilirliğini de ifade etmektedir. Bu doğrultuda yöneticilerin etik kurallar çerçevesinde bir yönetim tarzı uygulaması gerekmektedir. Bu nedenle araştırmanın amacı üniversitelerde bulunan öğretim elemanlarının etik liderlik ve toplumsal cinsiyet algılamalarını ve bazıdemografik değişkenlere göre nasıl değiştiğini incelemektir.

2. Materyal ve Metod

2.1 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı üniversitelerde bulunan öğretim elemanlarının etik liderlik ve toplumsal cinsiyet algılamalarını belirleyerek bazıdemografik değişkenleregöre farklılıklarını belirlemektir.

2.1 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 81 Üniversitenin spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapan 53'ü kadın 117'si erkek, toplam 170 öğretim elemanı oluşturmaktadır.

2.2 Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak "Etik liderlik Ölçeği" ve "Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği"; aynı zamanda araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Etik Liderlik Ölçeği (ELÖ): Yöneticilerin etik liderlik özelliklerini ölçmek için Brown vd. (2005) etik liderlik ölçeği (Ethical Leadership Scale -ELS) kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert tipindedir (kesinlikle katılmıyorum"1"- kesinlikle

katılıyorum "5"). 10 ifadeden oluşan ölçek tek boyutludur ve ters madde yoktur. Çalışmada kullanılan ölçeğin kültürel farklılıklardan kaynaklanan yanlış anlaşılmaların ortadan kaldırılarak Türkçe kullanıma uygunluğu, geçerliliği ve güvenilirliği Tuna ve diğerleri (2012) tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ölçeğin güvenilirliği için Cronbach alfa katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği: Bireylerin toplumsal cinsiyet algılarını ölçmek üzere Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilen ve güvenirlilik çalışması yapılan ölçek kullanılmıştır. Ölçekte toplam 25 madde bulunmaktadır. Maddelerin 10'u olumlu, 15'i olumsuz olarak belirlenmiştir. Beşli Likert şeklinde bir ölçektir. Altınova ve Duyan (2013) ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlilik değerinin 0.872 olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmada ise toplumsal cinsiyet ölçeği güvenirliği için Cronbach alfa katsayısı 0,937 bulunmuştur.

2.3 Verilerin Analizi

Verilerin analizinde; yüzde frekans aritmetik ortalama ve standart sapma gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Bunun yanı sıra parametrik veya parametrik olmayan testlere karar vermek için Etik Liderlik (ELÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) sonuçlarının dağılımının çarpıklık katsayı değerlerine bakılmış, her iki değişkenin de çarpıklık katsayı değerlerinin -1 ile +1 arasında olduğu görülmüştür (ELÖçarpıklık : -.44, TCAÖçarpıklık:-.56). Bu sebeple parametrik testler kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem T-Testi kullanılırken, çoklu karşılaştırmalarda Anova Testi kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kişilerin Demografik Özelliklere Göre Dağılımı

Değişkenler	**f**	**%**	**Değişkenler**	**f**	**%**
Cinsiyet			**Bölüm**		
Kadın	53	31,2	BedenEğitimi ve Spor Öğretmenliği	61	35,9
Erkek	117	68,8	Antrenörlük	38	22,4
Yaş			Spor Yöneticiliği	52	30,6
21-25 yaş	8	4,7	Rekreasyon	19	11,2
26-30 yaş	29	17,1	**İdari Görev**		
31-35 yaş	33	19,4	VAR	59	34,7
36-40 yaş	21	12,4	YOK	111	65,3
41-45 yaş	31	18,2	**Çalışma Süresi**		
46-50 yaş	22	12,9	1-5 yıl	79	46,5
51 veüstü	26	15,3	6-10 yıl	31	18,2
Akademik Ünvan			11- 15 yıl	7	4,1
Araştırma Görevlisi	48	28,2	16-20 yıl	18	10,6
Öğretim Görevlisi	38	22,4	20 yıl +	35	20,6

Doktor Öğretim Üyesi	49	28,8			
Doçent	21	12,4			
Profesör	14	8,2			

Tablo 2. Öğretim Elemanlarının Cinsiyet ve İdari Görev Değişkenlerine Göre Etik Liderlik ve Toplumsal Cinsiyet Algılamaları T-Testi Sonuçları

Etik Liderlik	**Gruplar**	**N**	$\overline{X}$	**ss**	**t**	**p**
Cinsiyet	Kadın	53	3.20	1.19	-.59	0.55
	Erkek	117	3.31	.95		
İdari Görev	Var	59	3.51	.82	2.372	**0.01***
	Yok	111	3.15	1.11		
Toplumsal Cinsiyet	**Gruplar**	**N**	$\overline{X}$	**sd**	**t**	**p**
Cinsiyet	Kadın	53	110,52	12.88	7.85	**0.00***
	Erkek	117	91.31	18.23		
İdari Görev	Var	59	97.67	15.04	.205	.83
	Yok	111	97.10	20.78		

*p<0.05

Tablo 3'e göre öğretim elemanlarının etik liderlik algılamalarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklı bulunmamıştır (t=-.59, p=0.55). Öğretim elemanlarının idari görevi olma değişkeni ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılığa (t=2.372, p=0.01) rastlanmıştır. Ortalamalar incelendiğinde idari görevi olan öğretim elemanlarının ortalamaları (X=3.51) idari görevi olamayanlardan (X=3.15) yüksek çıkmıştır. Öğretim elemanlarının toplumsal cinsiyet algılamaları ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır (t=7.85, p=0.00). Ortalamalar incelendiğinde kadın öğretim elemanlarının toplumsal cinsiyet algılamaları (X=110,52) erkek öğretim elemanlarından (X=91.31) yüksek çıkmıştır. Analiz sonucunda öğretim elemanlarını toplumsal cinsiyet algılamaları ve idari görev değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (t=.205, p=0.83).

Tablo 3. Öğretim Elemanlarının Bazı Demografik Değişkenlerine Gore Etik İklim Algılamaları Anova Testi Sonuçları

Etik Liderlik	**Gruplar**	**N**	$\overline{X}$	**Ss**	**F**	**p**	**Fark**
	21-25 yaş	8	4,06	,56			
	26-30 yaş	29	3,64	,95			
	31-35 yaş	33	3,09	1,18			

Yaş	36-40 yaş	21	3,07	1,12	2.553	0.02*	**1>3,4,5,6**
	41-45 yaş	31	3,24	,94			
	46-50 yaş	22	2,84	1,09			
	51 yaş ve üstü	26	3,43	,78			
Akademik Unvan	Araştırma Gör.	48	3,57	,98			
	Öğretim Gör.	38	3,12	1,18			
	Dr. Öğr. Üyesi	49	3,38	,96	3.227	0.01*	**1>2.4**
	Doçent	21	2,68	,87			
	Profesör	14	3,20	,86			
Çalıştığı Bölüm	Bed. Eğt. Spor	61	3,31	1,02			
	Antrenörlük	38	2,99	1,25	1.464	0.22	-
	Spor Yöneticiliği	52	3,36	,87			
	Rekreasyon	19	3,51	,92			
Kurumda Çalışma Yılı	1-5 yıl	79	3,56	,92			
	6-10 yıl	31	2,93	1,25	3.302	**0.01***	1>2,4,5
	11-15 yıl	7	3,30	,98			
	16-20 yıl	18	2,95	,88			
	20 yıl+	35	3,09	1,01			

*p<0.05

Tablo 4'e göre öğretim elemanlarının yaşları ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (F=2.553, p=0.02). Bonferroni testi sonuçlarına göre yaşları 21-25 yaş arası olan öğretim elemanları ile yaşları;31-35 yaş; 36-40 yaş; 41-45 yaş; 46-50 yaş grupları arasında çıkmıştır. Öğretim elemanlarının Akademik Unvanları ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (F=3.227, p=0.01). Bonferroni testi sonuçlarına göre araştırma görevlilerinin etik liderlik algılamaları öğretim görevlileri ve doçentlere göre yüksek çıkmıştır. Öğretim elemanlarının çalıştıkları bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (F=1.464, p=0.22). Öğretim elemanlarının kurumlarında çalışma yılı değişkenini ve toplumsal cinsiyet algılamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır (F=3.302, p=0.01). Bonferroni testi sonuçlarına göre çalışma yılı 1-5 yıl arası olan öğretim elemanları ile 6-10 yıl;16-20 yıl ve 21 ve üstü yıl çalışanlar arasında çıkmıştır.

Tablo 4.Öğretim Elemanlarının Bazı Demografik Değişkenlerine Göre Toplumsal Cinsiyet Algılamaları Anova Testi Sonuçları

Toplumsal Cinsiyet	**Gruplar**	**N**	$\overline{X}$	**ss**	**F**	**p**	**fark**

Yaş	21-25 yaş	8	110,62	12,04	**1.595**	**0.15**	**-**
	26-30 yaş	29	94,48	20,91			
	31-35 yaş	33	97,30	16,46			
	36-40yaş	21	102,57	14,33			
	41-45yaş	31	97,09	18,82			
	46-50 yaş	22	90,22	24,16			
	51 ve üstü	26	98,34	18,29			
Akademik Unvan	Araştırma Gör.	48	98,29	19,01	0.522	0.71	**-**
	Öğretim Gör.	38	94,89	22,89			
	Dr. Öğr. Üyesi	49	99,79	15,54			
	Doçent	21	95,61	19,14			
	Profesör	14	94,28	18,81			
Çalıştığı Bölüm	Bed. Eğt. Spor	61	99,47	16,77	2.449	0.06	-
	Antrenörlük	38	91,68	22,24			
	Spor Yöneticiliği	52	96,19	18,52			
	Rekreasyon	19	94,63	17,34			
Kurumda Çalışma Yılı	1-5yıl	79	96,92	17,59	1.713	**0.14**	
	6-10yıl	31	103,96	17,57			
	11-15yıl	7	95,00	19,63			
	16-20yıl	18	98,61	15,81			
	20yıl+	35	92,05	23,18			

*p<0.05

Tablo 5'e göre öğretim elemanlarının toplumsal cinsiyet algılamaları ile Yaş (F=**1.595**, p=**0.15**), Akademik Unvan (F=0.522, p=0.71), Çalıştığı Bölüm, (F=2.449, p=0.06), Kurumda Çalışma Yılı(F=1.713, p=**0.14**), değişkenleri arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 5. Öğretim Elemanlarının Etik Liderlik ve Toplumsal Cinsiyet Algılamaları Arasındaki İlişki

Ölçek		**Etik Liderlik**	**Toplumsal Cinsiyet**
	r	1	.177*

Etik Liderlik	p		.021
	N		170
Toplumsal Cinsiyet	r	.177	1
	p	.021	
	N	170	

Öğretim Elemanlarının Etik Liderlik ve Toplumsal Cinsiyet eşitliği arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda puanlar arasında istatistiksel açıdan pozitif bir ilişki saptanmıştır (r=, 177, p=0.021).

Tartışma ve Sonuç

Üniversitelerin spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yüksek okullarında görev yapan öğretim elemanları etik liderlik ve toplumsal cinsiyet algılamalarını ve bazı demografik değişkenlere göre nasıl değiştiğini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada; öğretim elemanlarının etik liderlik algılamalarının cinsiyete göre farklı algılanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç; etik değerlerin evrensel olduğu gerçeğini bir kez daha ortaya koymuştur. Ancak Dedeoğlu ve ark. 2016 çalışmasında ise kadın çalışanların iş hayatında karşılaştıkları zorluklar nedeni ile etik konusundaki algılarının erkeklere göre yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç bizim çalışma bulgularımızla zıtlık göstermektedir. Öğretim elemanlarının idari görevi olma değişkeni ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Yönetimde idari görevi olan öğretim elemanlarının etik liderlik özelliklerini benimsediklerini ve yöneticilerini etik liderler olarak gördükleri söylenebilir. Aynı zamanda öğretim elemanlarının yaşları ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğretim elemanlarının Akademik Unvanları ile etik liderlik algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Nitekim öğretim elemanlarının her yaş ve mevki de etik değerleri benimsemiş birer birey oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır. Öte yandan araştırma görevlilerinin etik liderlik algılamaları öğretim görevlileri ve doçentlere göre yüksek çıkmıştır. Genç öğretim görevlilerinin daha idealist olarak göreve başlamaları ve üniversite ortamını daha özgür, adaletli bir ortam olarak gördüklerinden böyle bir sonuç çıkmış olabilir. Bu sonuçla paralellik gösteren diğer çalışmada Akatay ve ark. (2016) gençlerin etik liderlik davranışları algısı ile orta yaşın üzerindeki çalışanların algısının farklı olduğunu göstermektedir. 18 ile 25 yaş arasındaki çalışanlar yöneticilerin etik liderlik davranışları göstermelerine "nadiren" ve "bazen" gibi cevaplar verirken; 52 yaş ve üzeri çalışanlar kurumdaki yöneticilerin "sık sık" etik liderlik davranışlarını gösterdiklerini düşünmektedir. Öğretim elemanlarının toplumsal cinsiyet algılamaları ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Fakat toplumsal cinsiyet algılamaları ile yaş, akademik unvan, çalıştığı bölüm, kurumda çalışma yılı değişkenleri arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Bu da demek oluyor ki toplumsal cinsiyet algılaması cinsiyet değişkeni hariç tüm bu sayılan değişkenlerden bağımsız olarak algılanmaktadır. Ortalamalar incelendiğinde kadın öğretim elemanlarının toplumsal cinsiyet algılamaları erkek öğretim elemanlarından yüksek çıkmıştır. Kadın öğretim elemanlarının erkek öğretim elemanlarına oranla toplumsal cinsiyet farkındalığına daha fazla sahip olması sebep olarak gösterilebilir. Ünal ve ark.(2017) çalışmasındaki "kadınların erkeklere oranla geleneksel cinsiyet rolleri puanlarının daha düşük ve toplumsal cinsiyet algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir." ve Esen ve ark, (2017) "kadınların, erkeklere göre toplumsal cinsiyet eşitliği açısından daha eşitlikçi bir bakış açısına sahip olduğu söylenebilir" bulguları da bu görüşü desteklemektedir. Araştırmanın diğer bir sonucu olarak öğretim elemanlarını toplumsal cinsiyet algılamaları ve idari görev değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. İdari görevde yer alan öğretim elemanlarının herhangi bir cinsiyet ayrımında bulunmadığı, tüm çalışma arkadaşlarını eşit gördüğü genellemesi yapılabilmektedir. (Türkmen, 2019) Yönetici hemşireler üzerine yaptığı çalışmasında; çalıştıkları birimin ve mesleki, kurumsal ya da yöneticilik deneyimlerinin de Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinden elde edilen puan

ortalamaları üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmadığı belirlemiştir. Çalışma sonuçlarına göre öğretim elemanlarının çalıştıkları bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamış olup, kurumlarında çalışma yılı değişkeni ve toplumsal cinsiyet algılamaları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Öğretim elemanlarının Etik Liderlik ve Toplumsal Cinsiyet eşitliği arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda puanlar arasında istatistiksel açıdan pozitif bir ilişki saptanmıştır. Araştırmada toplumsal cinsiyet algısının oluşturulmasında Etik liderlik algısının toplumda oturmasının önemli olduğu ve bu algılamaların bazı demografik değişkenlere göre değiştiği bulunmuştur.

Öneriler

• İdari görevi olmayan öğretim elemanlarına etik liderlik özelliklerini geliştirici eğitim programları hazırlanabilir ve bu program kapsamında eğitimler verilebilir.

• Kurumlarda çalışan etik liderler; 1-5 yıldan fazla çalışmakta olan öğretim elemanlarının etik liderliğe karşı tutumunun gelişmesini amaçlayan eğitim programları hazırlayıp, etkinliği deneysel yöntemlerle test edilebilir.

• Üniversiteler tarafından erkek öğretim elemanlarına yönelik toplumsal cinsiyet farkındalığını arttırmak adına çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

Akatay, A. (2016). Yöneticilerin Etik Liderlik Davranışlarının, Örgütsel Adalet ve Sinizm Üzerine Etkileri: Çanakkale İl Emniyet Müdürlüğü'nde Bir Araştırma.

Bakan, İ. (2008, Haziran). "Örgüt Kültürü" ve "Liderlik" Türlerine İlişkin Algılamalar İle Yöneticilerin Demografik Özellikleri Arasındaki İlişki: Bir Alan Araştırması. Kmu İibf Dergisi(14).

Calabrese, R. (1988). Ethical Leadership: A Prerequisite For Effective Schools. Nassp Bulletin, 7(512), 1-4.

Dedeoğlu, B., Çelik, S., İnanır, A., & Altay, H. (2016). Etik Liderlik, Örgütsel Bağlılık ve İş Tatmini Arasındaki İlişkide: Cinsiyet ve Çalışma Süresinin Farklılaştırıcı (Moderate) Rolü.

Dobel, J. (1998). Political Prudence and The Ethics Of Leadership. Public Administration Review, 74-89.

Eren, E. (1998). Yönetim ve Organizasyon. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Esen, E, Siyez, D. M., Soylu, Y., &Demirgürz, G. (2017). Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Algısının Toplumsal Cinsiyet Rolü ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi. E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 8(1), 46-63.

Şen, M.,& Turan, H. (2014). Büyükşehir Belediyelerinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Algısı: Stratejik Planlar Üzerine Bir Araştırma. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16 (1), 53-72.

Türkmen, B. (2019). Hemşirelikte Cam Asansör Olgusu: Yönetici Hemşirelerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Bağlamında Bir Araştırma. İstanbul.

Ünal, F., Tarhan, S., & Çürükvelioğlu Köksal, E. (2017). Toplumsal Cinsiyet Algısını Yordamada Cinsiyet, Sınıf, Bölüm ve Toplumsal Cinsiyet Oluşumunun Rolü. Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 227-236.

Yıldırım, S. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Toplumsal Cinsiyet Tutumlarının Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarına Etkisi. Ankara.

Yılmaz, E. (2006). Okullardaki Örgütsel Güven Düzeyinin Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Özellikleri ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.